1873. V. évfolyam. **158. szám.** Csütörtök, augusztus 14.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. ¼ évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: **Főpiacz, Vecsey-ház földszint** a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben.
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Az inség az ajtón kopogtat.

⊙) Azon félelem, mely a tavaszon az év terméketlensége sejtelme alatt eltölté kebleinket, azonban később, jobb remények keltével elodáztatott, most, az aratás eredménye láttára százszorosan növekvőben van, s az ország különböző részeiből már e jajkiáltás hallik: „az inség az ajtón kopogtat."

Adja az ég, hogy e félelem igazolatlan maradjon.

Bármint legyen is a dolog, a mostani álláspont egyátalában nem engedi az 1863-iki inséges évvel összehasonlitást, a mit pedig már nyilvánosság utján is kezdenek rebesgetni.

Mert akkor teljesen megsemmisültek a legelők, s az aratás az elvetett magot is alig adta meg.

A mostani helyzet sokkal kedvezőbb képet ad, bármily szomorunak lássék is a gazdák állapota.

Igaz, hogy az 1863-dik évben nem volt oly iszonyu börze- és pénzválság, mint az idén, a mi már magában is fölér egy pusztitó háboruval.

Most pedig a terméketlenséget oly borzasztó pénzválság előzte meg, amilyenre a mostani öltőember nem emlékszik.

Aztán meg a kolera dühöngése megakasztotta a kereskedést, az iparforgalmat, s igy az ország munkásosztályának keresetforrásait megsemmisitette.

De mégis a termésnek az 1863-kihez képest kedvezőbb állása, s a lábas jószágok nyári legelőjének jósága, és még a jó kenyérpótló tengerihez nem ok nélkül kötött kecsegtető remények következtetni engedik, hogy a fenyegető inség nem lesz oly általános csapás forrása, mint az 1863-dik évben volt...

Mindamellett tagadhatlan, hogy a közelgetni látszó inség komoly aggodalmakat költhet bennünk, melyeknek elháritására jóelőre kell törekedni, hogy meg ne lepjen bennünket a legszomorubb [illegible]...

Fájdalom, ha Magyarországban jó termés van is, nem tudjuk azt ugy értékesiteni, mint más mivelt nemzetek.

Mert hiszen Ausztria pénzintézeteire, pénztőzséreire és gyáraira vagyunk szorulva. —

Magyarország mint ilyen a külfölddel szemben vám- és kereskedelmi szerződések utján sem képviseltetheti kiválólag külön érdekeit; mert Ausztria maga hasznára és belátása szerint régen megkötötte az idevágó szerződéseket a külfölddel; s Magyarország kormánya nem képes egyebet tenni, mint azokat Magyarországra nézve **egyszerüen elfogadni.**

Innen van, hogy ha termés dolgában megszorulunk is, nem vagyunk képesek olcsón behozni a szükségletet külföldről azon országokból, ahol a nyerstermény eknek aranybányáik vannak; mert sem Ausztria, sem a magyar kormány nem gondoskodott arról, hogy ha megszorulunk, olcsó vám mellett hozhassuk be a kellő mennyiséget.

Mindez ismét gyarmati állapotunk kétségtelen bizonyitéka, melyből önállóságunk kivivása utján szabadulnunk kell; különben elveszünk...

Addig is a magyar kormánynak, a törvényhatóságoknak, városoknak, s községeknek **előrelátólag** oda kell gondoskodniok, hogy a **fenyegető inség** iszonyu következései elhárittassanak...

Már most intézkedjék a kormány, hogy gabonabehozatalunk megkönnyittessék.

Igaz, hogy pénzügyileg igen kedvezőtlen helyzetben vagyunk; de az éhhalál elháritása **első sorban** kötelessége a kormánynak.

A törvényhatóságok, városok és községek pedig **takarék magtárakat** állitsanak...

Tenni kell gyorsan, hogy az inség, mely az ajtón kopogtat, kivül szorittassék!

— **A kodifikaczionális munkálatokat** a magyar kormány már megindította, s az egyes szakokra ki is szemelte már az egyéneket, s ugy látszik, hogy a szakférfiak megválasztásában elég szerencsés volt. A többi közt az öröklési jogot **Teleszki István** nagyváradi ügyvéd késziti.

A hivatalos lapban többször akadunk oly közleményekre, a melyek szerint megengedtetik valami idegen nevünek nevét szintén idegen névre változtatni át. Tegnap jött, hogy „Prohaszka" nevét „Rutsmann"-ra változtatta. Az ilyeneknek talán lehetne valami határt szabni, s a magyarositást pedig ingyen eszközölni.

— **Gr. Andrássy Gyuláról** beszél mostanában Európa csaknem minden hirlapja. Valaki ugyanis szélnek ereszté ama hirt, hogy Ausztria és Magyarország külügyére be akar avatkozni a franczia ügyekbe, oly formán, hogy az ottani két trónkövetelő család közt **fuziót** hozzon létre. Természetes, hogy e hirből egy szó sem igaz, de azért a lapok beszélnek róla. Sokkal jobb érzéke van Andrássynak, mint hogy ezt tenné, s ezt Bismarck is elismeri róla.

— **A honvédelemügyérség** a szabadságos, — s tartalékosok házasága ügyében a törvényhatóságokhoz köriratot bocsátott ki, melyben tudatja ezekkel, hogy azon szabadságos és tartalékos katonák házassági kérvényeit, kik a harmadik korosztályon még tul nincsenek, ne egyenesen az ügyérséghez, hanem a hatóság által a hadkiegészitő kerületi parancsnoksághoz tegyék át.

— **Az ausztriai** tengeri kereskedelmi és osztrák-török hitelintézet végelszámolását a „Wiener Handelsbank" vizi keresztül, s annak ügyleteit is átveszi. A végelszámolásban levő vállalat részvényesei Handelsbankféle részvényekkel leszrek kielégitendők.

Okuljunk a szomszéd példáján.

Debreczen aug. 14.

⁂ A magyar embernek régi szokása, hogy nem a más, hanem a maga kárán tanul.

Kisértsük meg ez egyszer a szokástól eltérni, s okuljunk a szomszéd Nagyvárad város példáján.

Jól tudjuk, hogy mind Debreczenben, mind Nagyváradon a legutóbbi időben a **reáliskola ügye** volt és van szőnyegen.

A szomszéd város kapott az alkalmon, hogy a kormány neki reáliskolát alapit. Már közel is van a dolog a megoldáshoz, s mire ébredt Nagyvárad?

A kormány adott valamit az iskola alapjához, de a költség nagy részét a városnak kell fizetni.

És közelebbről azon vették észre a nagyváradiak, hogy a reáliskola igazgatóját a kormány nyakukra küldte, a nélkül, hogy e tekintetben a várost, vagy annak egyes polgárait megkérdezte volna.

Ezután pedig meneszti oda a kormány a többi tanárt, Nagyvárad város tehetséges embereinek pedig csak nézni kell, mint „válogatja" ki az atyáskodó kormány — isten tudja, honnan? — a tanférfiakat.

A közvélemény most boszankodik már a dolgon, s a „Nagyvárad" tegnapi czikkében ugy szidja a kormányt ezért, hogy akármelyik kiszolgált huszár sem tudna különben dühöngeni.

Sietünk e csalattatást napvilágra hozni, hogy buzgóságunkban mi is — Nagyváradot ne fogjunk.

Nálunk is merültek fel oly vélemények, hogy csináltasson a kormány a városnak reáliskolát, majd inkább a város segélyezi az állam jogakadémiáját.

Isten mentsen meg, hogy e vélemény érvényre emelkedjék. Nem is igen láttunk az ügyvezetőkben erre hajlandóságot.

Hiszen akkor a kormány elvenné saját iskolánk feletti rendelkezési jogunkat. Nekünk csak fizetni kellene s körülbelől csak annyit, mintha a magunk erején állitunk, és még sem szólhatnánk bele az ügyek folyamába, a miniszter pedig a tanszékekbe beültetné vala melyik kedves komájának barátait, sógorait stb.

Önerőnk pedig a le könnyebben megbirhatja a reáliskola felállitását. Helyiséget készen ad a főiskola; s ennek gazdag tanszerkészlete ott áll a reálnövendékek rendelkezésére. Mennyibe kerülne az, ha mindent a városnak kellene teremteni?!

A város a kereskedelmi reáliskolának mult évre megszavazott ezer ft. segélyt adhatja most a városi reáliskolának, amott ugy is megszünvén a reáliskola.

Ott a gőzmalom, ott a tiszántuli egyház kerület alapitványa. Mindezek jelentékenyek. A többit a város könnyebben viselheti.

Megbirhatjuk tehát önerőnkből is a reáliskolát, s mig ezt tehetjük, addig ne szoruljunk másra.

Ne kérjünk főleg segélyt a kormánytól, mert annak busásan meg kell adni az árát.

Bár okulnánk e tekintetben a szomszéd példáján.

Későn lesz a magunk kárán tanulni.

A vadászat érdekében.

A „Debreczen" folyó évi 153-ik számában vadászatunkat érdeklőleg egy jó akaratu és ügyszeretetet tanusitó czikk jelent meg, melyre, — mivel benne hozzám is felhivás intéztetik, — nyilatkozni kötelességemnek tartom.

Mindenekelőtt üdvözlöm a kezdeményezést, mely szerint az emlitett czikkben vadászatunk ügye hirlapi közmegbeszélés tárgyává tétetett, mert legalább ez uton az eszmék és érdekek tisztázása közben egyetmást olyat is elmondhatunk, a miből polgártársaink meggyőződhetnek, hogy az a vadászat még is csak több valami, mint a mennyire egy némelyik becsüli; t. i. nem egyedül csak a naplopók és dologkerülők foglalkozása, hanem nemes és férfias mulatság, mely a testet és lelket egyiránt edzi, s melynek érdekei mindenütt az egész világon a társadalom érdekeivel többszörösen összefüződve vannak, a miért azok előmozditásán minden müvelt nemzet törvényhozása és irodalma munkálkodik.

Magára a felidézett czikk tartalmára térve: nem helyesli czikkiró a társulat azon intézkedését, mely szerint azoknak, kik a társulat rendes tagjai nem lehetnek, a vadászterület egy meghatározott részén, évi 3 frtért a vadászat gyakorlása megengedtetett. Igaza van czikkirónak, hogy ez által a vadászterületre való felügyelés nehezebbé tétetett; de már a létező viszonyok közt tehettünk-é másként a nélkül hogy a méltányosság és egyedáruskodás gyanujába keveredjünk? Társulatunkat már maga a vadászati tilalom feltartása is, sajátságos birtokviszonyainknál fogva, a földbirtokos osztálylyal sokszorosan ellentétbe hozza, a szóban levő engedélyezések nélkül pedig az ellenünk támadható ellenszenvnek még tágasabb tér nyittatott volna. Későbben azonban, ha majd a törvényes rendet megszokjuk, ezen engedélyadás szükebb korlátok közé is szorittathatik, sőt lassanként egészen el is maradhat.

Megrója czikkiró társulatunkat azért is, hogy az alakuló gyülés határozatait, legalább főbb vonásaiban, a helybeli hirlapok utjain a közönséggel meg nem ismertettük. Ebben is igaza van; ha társulattá alakultunk, és élni akarunk, szükség, hogy életünknek jelét is adjuk. Ezért társulatunk közgyülési és választmányi határozatai közül a lényegesebbek, választmányi határozat folytán, jövőre a helybeli lapokban köztudomásra hozatnak.

A mi a hozzám intézett felszólitást illeti: a vadállományra károsan ható ragadozó madarak pusztitása végett, azon eljárási módot, mely baglyászatnak neveztetik, vadászlapok leirásából ismerem, és én is ugy vagyok meggyőződve, hogy társulatunk ez eljárást a kisebb erdőtestekben, minők a nagyerdő, és apafája, élvezettel és sikerrel alkalmazhatja. Sőt a mondott erdőrészekben a vadállomány nevelése végett megkisérelhetjük a „Hartung"-féle nyulkertek felállitását is, miután az ahoz szükséges két három hóld földet ideiglenes használatra a várostól bizonyosan megkapjuk, a többi költség pedig, minők a keritéshez megkivántató drót és rőzse, a tenyésztéshez nehány pár nyul, és a felügyelet, — nem oly nagy, hogy azt társulatunk, ha majd a kezdet nehézségein tul leszünk, meg ne győzhetné. Mindezeknek foganatba vételét azonban még most halasztani vagyunk kénytelenek, mert társulatunknak jelenleg a szervezkedés költségeinek előkeritése is elég gondot át, azért engedje meg czikkiró, hogy megigért szives közremüködését az emlitett vállalatok létrehozásánál társulatunk majd csak későbben vehesse igénybe.

Dalmy Károly.

A vidékről.

(Válasz Gründl Ede nagykárolyi tudósitására.)

Résztvevő sajnálattal olvasta N. Károly város közönsége és egész vidéke azon megtámadást, melyet Gründl Ede — állitólag többek nevében s megbizásából — a megye egyik legtiszteltebb és közszeretetben álló férfia Hegedüs József n. károlyi polgármester ur ellen e lap f. é. aug. 7 ki 153-ik számában epés tollával a legméltatlanabbul elkövetett.

Nem vagyunk megbizva, annyivalinkább felhatalmazva e megtámadást érdemileg megtorolni; nem is lehet tehát szándékunk a fenntisztelt polgármester ur védelmére kelni. Csak egyszerüen jelezzük itt ismertetésül, hogy Hegedüs József ur a közbecsülésben őszült meg; évtizedekre menő nyilvános pályája folyton — még ellenei részéről is — dicsérő elismerésben részesült; jelenben is egy egész megye osztatlan szeretete s tiszteletével, — s közelebbről a vezetése alatt álló egész város meleg ragaszkodása s általános bizalmával dicsekedhetik, — kivéve talán Gründl Ede és csekély számu társait — kiknek rokonszenvét megnyerni a tisztelt polgármester ur épen nem vett magának fáradságot.

A Hegedüs József nevének és érdemének tehát nincs szüksége oly támadás ellen semmi védelemre, sokkal tiszteltebb magasságban áll ő az őt ismerő nagy közönség jó véleményében, — sokkal inkább van fedezve az igazság, egyenesség, közhasznuság, önzetlenség, erély és humanitás, — szóval a valódi érdem vértjével, semhogy egy tolldobás őt megsebezhetné, annyival inkább megbélyegezhetné.

Mindamellett is azonban, hogy e lap olvasó közönsége a kérdéses dologban tisztán itélhessen: elmondjuk az ügy állását ugy, a mint történt.

A n.-károlyi „önsegélyző népbank" vezérigazgató elnöke Novák Gusztáv mult julius hó 27-ik napjára zárszámadási és tisztujitó közgyülést hirdetett, a bank szük helyiségébe.

A bank részvényes tagjai amugy hozzávetőleg lehetnek mintegy 300 an a város és a vidék számos községéből, — melyek közül több helyütt a kolera már teljes kifejlődésében dühöngött s magában a városban is számos koleraeset fordult elő.

A bank ügykezelése körül a közelebbi időkben sok visszaélés fedeztetett fel, melyek miatt a részvényes tagok nagyobb része aggodalomban volt és van ma is a bankba fektetett értéke veszélyben forgása miatt. Mindenki érdeklődött tehát ezen gyülésben megjelenhetés által, — s remélhető volt, hogy a gyülés — daczára a ragály veszélyének — igen népes és hosszadalmas leend, a minthogy csakugyan igen szép számmal jelentek meg a részvényes tagok, ugy a vidékről, mint magából a városból.

Természetesen első az egészség és az élet: s a tömegesülést — főként oly szük helyiségben — senki sem kivánhatá az igazgató elnök és pártján kivül, ki amugy könnyedén szerette volna magát az 1200 frtos hivatalba három évre ismét beerőszakolni, — s azután teljes örömmel mulatni a közös zsebre, a már előre megrendelt diszlakomán párthiveivel, Balázs Kálmán zenéje mellett. — Az ellenpárt tehát julius 26 án tartott értekezletében elhatározá — egészségi szempontból — a gyüléstartás lehető meggátlását.

E szélből Mike György urat bizá meg, hogy sürgönyözzön az egészségügyi teljhatalmu minisateri biztos Serli Gusztáv megyei főorvos urnak Szinyérváraljára, — hova akkor hivatalos körutjában érkezett, — hogy a czélzott gyülést egészségi szempontból tiltsa be.

A válaszsürgöny igy hangzik: „Ha N.-Károlyban a kolera kiütött: minden gyülekezést betiltok."

Ezen sürgöny a városi főorvos Adler Adolf urnak bemutattatott, ki hivatalos bizonyitványban adta ki, hogy N. Károlyban azon napon is két koleraeset fordult elő s hogy eként a ragályos járvány kiütése a városban konstatálva van.

E két okmány az alispáni hivatalhoz terjesztetett, a gyülés betiltása iránti kérelemmel.

Az alispáni hivatal egy hivatalos átirás kapcsában áttette azokat a kellő intézkedés megtétele végett a polgármesteri hivatalhoz, — honnan is aztán a fensőbb hatósági utasitások alapján a betiltás meg is történt.

Nem önhatalmulag, nem is öntetszésüleg járt el hát a polgármester ez ügyben, hanem hivatalosan beigazolt tényálladék folytán keletkezett fensőbb hatósági utasitás és rendeletre. Ennyit az igazság érdekében.

A mi az e tárgyra vonatkozó előadáson kivül Gründl Ede tudósitásában foglaltatik, az mind csak erőlködés, — mi nem méltó feleletre.

Azt azonban mégsem mellőzhetjük el, hogy a tudósitásban ránk rakott aljas czimeket, minők: „alattomos kisebbség" — „nemes növény gyökerén rágódó féreg," — „reactionáriusok" — komolyan és határozottan vissza ne dobjuk. — Lesz alkalmunk már a közelben földeriteni s e lapok t. olvasóinak is tudomására hozni, kiket illetnek e diszes czimek. Addig csak annyit jegyzünk meg, hogy önérzetes ember egy érdemekben és köztiszteletben megőszült férfiut, még ha nyilt ellenségül tünnék is fel, gunyos pellengérre nem állit, — s hogy nagyon gyenge lábon kell ott állani az igazságnak, hol annak feltüntetésére nincs más argumentum, mint a gyanusitás.

Gencs, 1873. aug. 12.

Többek nevében s megbizásából

Bajza István.

A bécsi közkiállitásról.

═.) Tudtuk nagyon jól, hogy a bécsi közkiállitás eszméje nem arravaló, hogy abból a kormány hasznot huzhasson, de azt sem hittük, hogy e világtárlat még a költségeket sem fogja fedezni. Hogy ez utóbbi megtörténhessék, naponkint átlag 50 ezer látogatóra kelle számitanunk. Számitottunk 50 ezerre s jött 15—30 ezer. Számitottunk továbbá arra, hogy belépti dijakból az első milliót körülbelül áprilban fogjuk kinyerni; de e reményben is csalatkoztunk, mert az első milliót vasárnap értük el. E napon 39.763-an voltak a közkiállitáson.

— **Az osztrák** névsor (részletes) holnap kikerül sajtó alól.

Császári királyi.

(—) Közösügyes szerződésünk Ausztria szomszéddal örökös bajt okoz nekünk, most egy, majd más ellen támad kifogás, s a bécsiek mindig több jogot követelnek magunknak; szóval a közösügy czimén oda törekesznek, hogy — Magyarországról levegyék még a „czimekben" is az önállóság bélyegét.

Régi dolog, hogy behuztak bennünket a közösügyi szerződéssel osztrák sógoraink. Mert igérték ugyan nekünk önálló kormányt, s adtak olyat, hogy Bécsből kormányozhassák.

A lényegben tehát még a szerződés megkötéskor czélt érték, a mi tulloyalitásunk következtében, azóta apródonkint külsőségeinket, nemzeti mázunkat akarták rólunk leszedni.

Jól tudjuk, hogy a közös hivatalnokok Magyarország ősnyelvét nem használják, s egyátalában csak az bennök magyar, a mit megesznek. Sőt Budán a magyar király palotáján is „sárga fekete rongy lóg", mint a jó öreg Czuczor egykor kifejezé; holott a császári lakra nem teszik fel a magyar nemzeti zászlót, pedig a kölcsönösség ezt hozná magával.

Vagy nézzük meg a **közös** hadsereg állomáshelyeit, ez mindenütt **csak az osztrák** kétfejü sasával van jelölve Magyarországon, holott az a hadsereg a miénk is volna.

Minden intézkedés arra van számitva, — hogy a világ előtt Ausztria jó szomszédunk a maga köpenye alá vegyen bennünket, hogy valamikép létünket meg ne tudják.

Ujabban a „császári és királyi" czim használata körüli visszaéléseket emliti fel a Magyar Ujság, panaszkodván a felől, hogy Ausztriában használják ugy a császárit, mint a királyit, holott a „királyi" czim kizárólag a magyaroké.

Közösügyes szerződésünk értelmében a had, pénz és külügyünk közös Ausztriával, csak körül használtathatnának tehát csakis jogosan a „császári királyi" czimek. De nem igy van.

Ausztriának mindene császári királyi czimmel van illetve. Pedig a királyi czim egyedül Magyarországot illeti. Ausztriának császára, Magyarországnak királya van.

Meghiszszük azt, hogy szeretnék Bécsben, ha mi is használnók a csász. kir. czimet. De nekünk nem kell. „Nincs császárunk, hanem királyunk!"

Ne használják tehát az osztrákok sem a királyi czimet. Nekik nincs királyuk, hanem császáruk.

Hanem a sógorok oda kacsintgatnak e czim használatával, hogy majd igy sikerül jobban elhihetni a világgal, hogy Magyarország Ausztria védszárnyai nélkül nem élhet.

De nem ugy ám jó urak!

Maradjon kiki saját tüzhelyénél, s csak magának főzögessen saját konyháján.

Mi nem kivánjuk az osztrákok „császári" czimét, de meghagyjuk azt ott, a hol a törvény kivánja.

De igyekezni fogunk, hogy a törvény kizárólag az osztrákok rendelkezésére bocsássa mielőbb — a császári czimet.

Budapest szervezése.

— A főváros szervezési munkálatát késziti 34 es küldöttség e hó 12 én délelőtt tartotta ülését Széher Mihály elnöklete alatt, melyben a gazdasági hivatal szervezetéről, a közgyülési házszabályokról és a szakbizottságokról szóló javaslatok megállapitásával müködését befejezte. A gazdasági hivatalra nézve a 2-ik albizottság javaslata oda terjedt, hogy miután a fővárosi törvényhatóság tulajdonát képező épületek, a gazdasági és irószerek kezelése külön egyénekre fog bizatni, s a gazdasági hivatal teendői körébe a város szántóföldjei, rétei, erdeinek kezelése lesz megbizandó, és ezen kezelési ág rendezése az uj törvényhatóságnak tartassék fön, miért is a gazd. hivatal az uj törvényhatóságba mai szervezetében vitessék. A küldöttség ez emlékiratot elfogadván, az tájékozásul a közös közgyülés tagjai közt ki fog osztatni. Azon képviselőnek, ki két hónapon át igazolás nélkül a közgyülésből elmarad, neve a következő ülésben tölolvasandó, azután neve kitörlendő mint olyané, ki a képviselői állásról önként lemondott, és helyébe a következő póttag lép. — E javaslatok kinyomatván, a közös közgyülés elé fognak terjesztetni, mely utolsó lesz a belügyminiszteriumtól leendő jóváhagyás kihirdetéseig.

Az ásatások vége Trója romjain.

(Folyt. és vége.)

‡.) A levél további folyamában pedig igen érdekes következtetéseket találunk arra nézve, hogy e kincs mi módon s ki által juthatott a romok alá:

„Ama részsisak, — szól a levél, — melyet régebbi ásatásaim alkalmával itt találtam, alkalmasint azon emberé volt, ki a kincset meg akarta menteni.

5—6 lábnyira a kincs fölébe a Trója pusztulása után ide települt néptörzsek óriási körfalat épitettek, mely a közeli hegy aljáig ér.

Hogy a kincset a legnagyobb zavar s rémület behatása alatt pakkolta össze az illető, arra ama körülmény is mutat, hogy a már emlitettem — ezüst vázában minden rend nélkül egymás fölött s alatt összevissza vannak hányva a drágábbnál drágább ékszerek. A vázában talált tárgyak a következők: 2 szinaranyból készült fejkötő (κρήδεμνα); egy homlokkötő s 4 nagyszerü diszitéssel s müvészettel kiállitott fülönfüggő aranyból. Ezek fölött ismét 56 db kisebb arany fülönfüggő feküdt; melyek sajátságos alakkal birnak. Ezer meg ezer apró gyürüt, koczkát s gombot találtam még a vázában, melyek mind tiszta aranyból vannak verve. E számtalan sok apró ékszer fölött a váza tetején 6 arany karperecz s 2 kis aranyserleg feküdt.

Az az ember azonban, ki a kincset meg akarta menteni, rémülete daczára is kellett, hogy hidegvérüséggel birjon, mert a kincset rejtő nagy ezüst vázát ugy állitotta be a ládába, hogy a vázából egyetlen tárgy sem hullott ki.

Atheni barátom **Landerer** tanár, megvizsgálta az egész leletet s ugy találta, hogy a rézből készült tárgyak réz s czinvegyülékből állanak s nem öntve, — de kovácsolva vannak.

Miután azt hittem, hogy e helyen még nagyobb kincset is találandok, az egymás fölébe emelt körfalat egy helyen áttörettem. Épen ily fáradságos munkával ment ama földhányásnak átmetszése, mely két oldalon foganatositott ásatásaimat egymástól elválasztja. Hogy ezt tehessem, egyikét saját házaimnak is le kelle romboltatnom; a kiásott föld stb. elhordattatása czéljából pedig a skäi kaput áthidaltattam.

Jelen ásatásaim igen nagy eredményt mutattak föl; igy például a királyi palota egyik szobájára is ráakadtam. Az ott talált tárgyak közül, csak ezeket hozom fel: egy négyszögü, felül két lyukkal ellátott vörös kődarab, melyen kitünő ügyességgel végbevitt metszés s fölirat van; hogy azonban e fölirat milyen nyelven van irva, — azt nem tudom. E szobában azonfelül még 2 ezüst findzsát s több nemü ezüst edényt is találtam. — Mind e tárgyakról, valamint ásatásaim egész eredményét külön könyvben sajtó alá rendeztem Lipcsében Brockhausnál. A müben 216 fénykép s régiségi rajz lesz."

Eddig a levél. Nincs egyéb hátra, mint

e nagyszerű s világtörténelmi fontosságu műre fölhivnunk a magyar tudományos világ figyelmét.

UJDONSÁGOK.

*** Telegdi Kovács Lajos** könyvkereskedő nincs többé! Az éjjel a járvány áldozatává lőn. — Halálával a népirodalmat nagy veszteség érte. Ő 30 éven át kitünő munkásságot fejtett ki különösen a népirodalom terjesztésére és igen jelentékeny befolyással volt arra, hogy nagy vidékünkön átalában az irodalom és mivelődés fejlesztessék. Az 1848—9 ik években az ő kiadásában jelent meg, testvére Telegdi László és Szanka József szerkesztése alatt az „Alföldi hirlap,“ mely azon időszakban nagy befolyásra s tekintélyre emelkedett; ő adta ki Sárossy „Aranytrombitáját“ is. A szabadságharcz óta is folyvást tevékenyen közremüködött az irodalom terjesztésén. Az Okoliesányi féle nyomdát is ő állitotta, mely a mai „részvénynyomdába“ olvadt be. Mint központár is jelentékeny részt vett a közügyekben, s mindig a szabadelvü ellenzék párthive volt. Áldás lebegjen porai felett!

*** A baloldali pártbizottmány** jövő vasárnap délelőtt tiz órakor a városháza nagy tanácstermében tartandó gyülésére ismételve figyelmeztetjük az illetőket. A gyülés nyilt lesend, s igy a párt tagjai közől bárki részt vehet abban.

*** Nagy Pál** főiskolai jeles készültségü segédtanárt közelebbről a m.-turi gymnáziumi tanárság elfogadására szóliták fel, s mint halljuk, ő azt nem fogadá el. Mi részünkről örvendünk, hogy Nagy Pál továbbra is főiskolánkban marad, az „alma mater“-nek ily derék ifjui erőre épen most nagy szüksége van, ki vált midőn Gelencei lemondásával ujabb veszteség érte főiskolánkat. Nagy Pál épen Gelencei tanitványa s a természet és számtani téren képezte magát, s e szakban régibb idő óta tanit kitünő sikerrel. Áron is meg kell venni tehát a jó alkalmat, hogy főiskolánk Nagy Pált megtarthassa.

*** A „Tisza“ biztositó- és jelzálogbank** ideiglenes mérlege 1873. junius 30 áról lapunk mai számának közgazdasági rovatában olvasható, melyre felhivjuk az érdeklett közönség figyelmét.

*** A legmélyebb részvéttel** közöljük a következő gyászjelentést: A legmélyebb fájdalommal jelentjük, hogy a kibeszélhetetlenül jó atyát, s a legigazabb jó testvért Telegdi Kovách Lajost, f. auguszt hó 14 ére viradólag 3—4 óra közt, életének 55. évében, alig 18 órai betegség után, kiragadta a halál fáradhatlan munkássága köréből. A boldogultnak hült tetemei f. aug 15 pénteken, reggeli 7 órakor fognak a Széchenyi-utczában lévőháznál tartott rövid gyászszertartás után a czegléd-utczai sirkertben örök nyugalomra tétetni. E végtisztességtételre az elhunytnak rokonait s barátait fájó szivvel meghivjuk. Debreczenben, 1873. aug. 14. Telegdi K. Gyula, Telegdi K. Ilona. az elhunytnak gyermekei, — és Telegdi K. László, az elhunyt testvére, a többi három testvér nevében is.

*** Az 1848—9-ki honvédek** vasárnapra hirdetett tánczvigalma ez alkalommal nem tartatik meg, mivel az uralkodó járvány miatt hatóságilag betiltatott.

*** Államvizsgát** tegnap hárman tettek, Ferenczy Lajos és Elek, s Farkas Gésa, mindhárman folyékony feleteik által tüntek ki.

*** Megkaptuk** az „Elet tükre“ czimü társadalmi regényt Székesfejérvárról, Hilárius naplója után irta Boros Mihály. E mü a társadalom kinövéseit s a rangkórságot ostorozza. A 240 lapra terjedő kötet ára 1 frt s Klökner Péter székesfejérvári könyvkereskedésében jelent meg.

*** Egy gyermek** a napokban — orvosi vélemény szerint — mérgezés folytán hunyt el; az orvosok erre vizsgálatot kértek, s az folyamatba is vétetett.

*** Halálozás.** Jámbor Mihály orvos kedves és müvelt leánya, Konstantina tegnap a kolerajárvány áldozata lett. Béke lengjen porain!

*** A kolera Debreczenben.** Hivatalos jelentés szerint tegnap (aug. 13.) ujból megbetegedett 22 férfi, 21 nő, összesen 43; meggyógyult 4 férfi, 5 nő, összesen 9; meghalt **19,** ebből 11 férfi, 8 nő; (az előbbi napon 22-ten haltak meg.) további gyógykezelés alatt 64 férfi, 77 nő, összesen 141 személy maradt.

*** Az orvosok ellen** több felől hallunk panaszt, hogy a betegekkel nem kellőleg bánnak; beszélik ugyanis, hogy némely orvos jó formán meg se nézi a beteget, vagy ha közelébe megy, azt botjával piszkálgatja. Uraim! ily bánásmód mellett az orvosok nem növelik tekintélyöket, s az irántok való bizalmat. Kérünk tehát egy kicsit — több humanitást. Tisztelet a kivételeknek!

*** Hymen.** Kápolnási Imre közelebb fog egybekelni Ormós Katalin urhölgygyel; a köztök levő első izbeli sógorsági viszonynál fogva a királytól kértek és nyertek engedelmet az egybekelésre. Áldás frigyökre!

*** Gyógyhatásu** szappant árulnak kis-csapóntczán 388-ik számu háznál. Ezt tudatják velünk egy „beküldetett“ czikkben. A kinek tetszik megpróbálhatja.

*** Veletlenségből** pár nap előtt egy gazda napszámosát ugy megütötte, hogy ez annak következtében meghalt, s tegnap el is temették.

Fővárosi értesitő

** Budapest vendégei: Albrecht főherczeg Bécsből gr. Bismarck-Schönhausen Vilmos, gr. Eulenburg, gr. Herbert Berlinből, Monkhortow herczeg, az orosz czár főudvarmestere.

** Pesten tegnap 44 kolerahalálozási eset volt, uj beteg 77 lett.

Belföldi hirek.

** A szegedi hitelintézet igazgatója Herzl, ki sikkasztott, átadatott a szegedi törvényszéknek.

** Szabolcsmegyében a föld a rendes termésnek csak negyedrészét termette meg az idén.

KÖZGAZDASÁG.

*** A „Tisza“ biztositó s jelzálogbank ideiglenes mérlege 1873. junius 30.** Nyereség és veszteségrovás a tüzüzletben, 1873. jun. 30-án. Kiadás: Tiszti fizetések 86,719.44, végkielégitések 1686.42, Igazgatótanácsosok illetéke 4249.66, választmányi tagok ülésdijai 472., — üzleti költségek 16291.72, üzleti költségek a vezérügynökségnél 4490.36. Költségek: posta költség 4116.10, uti költség 6439.37, költség előlegezések 3055.16, — háztartási költség 3342.58, vezérügynökségi házbérek 6581.83, = 44,317.12. Leirások a leltárból: az alapitási költségekből 1414.56, a felszerelvényekből 905.70, = 2320.26, viszbiztositási tüzdij 84,222.15, tüzbiztositási szerzési jutalék 20,064.87, tüzkárok 11,098.75, elhasznált nyomtatványok 23,431.70, összesen **278,582.37.** Bevétel: dij előlegek 160.88, lejárt dijkötelezvények 430.46, házjövedelem 3977.68, részvényátiratási dij 22., nyeremény jeltáblákon 751.55, Bevett kamatok 16.857.41, kamat leszámitott váltók után 887.24, máig esedékes tüzbiztositási dijak 115,161.78, máig esedékes tüzbiztositási illetékek 32,505.90, visszbiztositásból visszajárt jutalék 22,369.76, veszteség mint egyenleg 85,457.71, összesen **278,582.37.** Ezen veszteség és nyereségrovást alólirottak, mint a választmány által kinevezett küldöttség tagjai megvizsgáltuk Szepessy Gusztáv m. k. Szathmáry mk. Posszert János mk. Dalmy közp. f. könyvvezető.

Mérlegrovás 1873 jun. 30 án. (Biztositási ágakban). Vagyon: Kintlévőségek a vezérügynökségek és képviselőségeknél, dijakban illetékekben, tüz és jégváltókban 191,472.47., dijkötelezvényekben 91368.12=282840.59., tartozók 36754.23., intézeti házban 128330.51., kötelezvényekben 153879.50, váltókban 230396.58., dijváltókban 2199.84., kamatozás végett elhelyezett tőkében 12500, alapitási költségekben 25876.73., felszerelvényekben 35322.69., készletben lévő nyomtatványokban 4940.37., készpénzben 6086.64., veszteség mint egyenleg. 66288.05., összesen **985,415.73.**

Teher: Részvénytőke a biztositási ágakra 600,000., követelők 75,981.50., tüzviszbiztositási intézetek követelése 18,624.23., jégviszbiztositási intézetek követelése 87,916.86., ingatlanérti tartozásmaradvány 65,585.39., kamatozó betét 9000., dijkötelezvények 91,368.12., kamat előrevételek jul. 1. 6000., tüzdij tartalék 30,939.63., = összesen 985,415.73.

Veszteség a tüzbiz. ág kimutatás a szerint 85457.71., nyeremény jégág kimutatás szerint 19169.66., a biztositási ág vesztesége 66288.05., ebből levonva a jelzálogosztálytól kimutatott nyeremény 7894.14., összeg 58393.91. Ezenkivül függőben maradt, esetleg még az 1873. jun. 30.ki időszakra tartozható kárösszeg 9368.45.,=67762.36. Ezen vagyonmérleget alólirtak a választmány által kinevezett küldöttség tagjai megvizsgáltuk.

Szepessy Gusztáv mk.
Szatmáry M. mk.
Posszert János mk.

A választmány részéről kinevezett vizsgáló bizottság által, melyben az igazgatótanács egy tagja sem vett részt, kiszitett ezen mérleg, oly megjegyzéssel tétetik közzé, hogy a fent kimutatott hiányt jelző tételek a fentirott 25876 ft 73 krral együtt az intézet alapitására s az üzlet berendezésére forditott kiadások gyanánt tekinthetők s az alapszabályok 114 §. 7. pontja szerint 10 év alatt törlesztendők.

Kelt Debreczen, 1873. aug. 13.

A „Tisza“ biztositó és jelzálog bank igazgatósága.

Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos:
OLÁH KÁROLY.
Főmunkatárs:
SZATMARI KÁROLY.

Nyilttér.

Leveles sercsarnok.

Miután a sercsarnokomat látogató közönség eddig is elismerte azt, hogy nálam a leghidegebb kőbányai sert legjobb minőségben lehet élvezni: ezen sercsarnokot továbbra is fentartani kivánom, szolgálatomat mint seremet a t. cz. közönség figyelmébe ajánlom; — továbbá a nagy vásár végeztével a fonatos sütése tiszta kezelés mellett szinte itt folytattatik, mit is a tisztelt közönség figyelmébe ajánl

Pető Gábor.

499

H I R D E T É S E K.

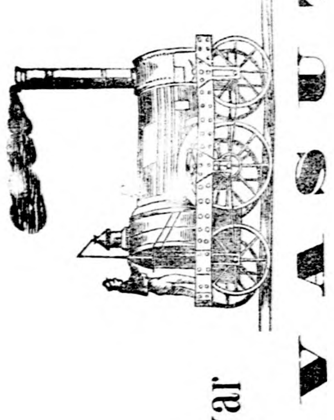

A magyar északkeleti
VASUT
1873. február havában érvényben levő
menetrende.

Debreczen-Királyháza-M.-Sziget.

		óra	percz	
Debreczen	indulás	3	12	éjjel,
Szathmár	érkezés	7	48	reggel,
Királyháza	„	10	17	délelőtt,
M.-Sziget	„	1	56	délután.

M.-Sziget-Királyháza-Debrreczen.

M.-sziget	ind.	1 óra	09 p.	éjjel,
Királyháza	érk.	4 „	10 „	„
Szathmár-németi	„	6 „	31 „	reggel,
Debreczen	„	11 „	50 „	d. e.

Királyháza-Debreczen.

Királyháza	ind.	4 óra	23 p.	d. u.
Szathmár	érk.	6 „	01 „	este,
Debreczen	„	9 „	36 „	„

Debreczen-Királyháza.

Debreczen	indulás	4 „	13 „	d. u.
Szathmár	érk.	7 „	40 „	este,
Királyháza	„	9 „	26 „	„

Szerencs-Királyháza-Debreczen.

Szerencs	ind.	8 óra	55 p.	reggel,
S.-a.-Ujhely	érk.	10 „	37 „	d. e.
Királyháza	„	4 „	13 „	d. u.
Szathmár	„	6 „	01 „	este,
Debreczen	érk.	9 „	36 „	„

Szerencs-Királyháza-M.-Sziget.

Szerencs	ind.	8 óra	55 p.	reggel,
S.-a.-Ujhely	érk.	10 „	37 „	d. e.
Csap	„	12 „	26 „	d. u.
Bátyn	„	1 „	27 „	„
Királyháza	„	4 „	13 „	„
M.-Sziget	„	7 „	12 „	este

M.-Sziget-Királyháza-Szerencs.

M.-Sziget	indulás	9 óra	31 p.	reggel,
Királyháza	érkezés	12 „	17 „	d. u.
Bátyu	„	3 „	24 „	„
Csap	„	4 „	05 „	„
S.-a.-Ujhely	„	5 „	47 „	„
Szerencs	„	7 „	45 „	este.

Szerencs Királyháza.

Serencs	indulás	3 óra	59 p.	d. u.
S.-a.-Ujhely	érkezés	6 „	02 „	este
Királyháza	„	12 „	10 „	éjjel

Királyháza-Szerencs.

Királyháza	indulás	9 „	43 „	este
S. a.-Ujhely	indulás	3 óra	23 p.	reggel
Szerencs	érkezés	5 „	36 „	„

Bátyu-Munkács.

Bátyu	indulás	3 óra	40 p.	d. u.
Munkács	érkezés	4 „	51 „	„

Munkács-Bátyu.

Munkács	indulás	12 óra	06 p.	délben
Bátyu	érkezés	1 „	17 „	„

Nyiregyháza-Ungvár.

Nyiregyháza	indulás	6 óra	00 p.	reggel
Csap	érkezés	12 „	16 „	délben
Ungvár	„	2 „	04 „	d. u.

Ungvár-Nyiregyháza.

Ungvár	indulás	11 óra	18 p.	d. e.
Csap	érkezés	12 „	36 „	délben
Nyiregyház	„	6 „	26 „	este

Csap-Ungvár.

Csap	indulás	4 óra	35 p.	d. u.
Ungvár	érk.	5 „	53 „	„

Ungvár-Csap.

Ungvár	indulás	2 óra	27 p.	d. u.
Csap	érkezés	3 „	45 „	„

S.-a.-Ujhely-Legenye-Mihályi.

S.-a.-Ujhely	indulás	6 óra	42 p.	este
Legenye-Mihályi	érkezés	7 „	18 „	„

Legenye Mihályi S.-a.-Ujhely.

Legenye-Mihályi	indulás	4 óra	51 p.	d. u.
S.-a.-Ujhely	érkezés	5 „	33 „	„

Budapest, 1873. február hó7-én.

Férfi ruhaüzlet.

Van szerencsém a n. érd. közönség tudomására hozni, miszeint
FÉRFI RUHA KERESKEDÉSEMET
a Nánássy-féle háznál a „bika“ vendéglő közelében ujra megnyitottam, aholis ugy kész férfiruhák, minta legjobb bel és külföldi szövetek nagy választékban állanak a t. cz. közönség rendelkezésére. Mind a kész ruhák tiszta s jó munkája, mind a kelmék jósága a t. közönség igényeit kifogja elégiteni. Mely figyelmeztetésemet teszem azon igéretem mellett, miszerint igyekezni fogok, hogy jutányos árak, jó munka, s a megrendelések gyors eszközlése által a versenyt bármely e nemü üzlettel is kiállhassam.

A n. é. közönség becses figyelmét kérve, vagyok teljes tisztelettel:

379 12—26 **Kohn Vilmos.**

Little Wanzer

legczélszerübbnek bizonyult

kettős tüzött-öltésü amerikai kézi varrógépek,

melyek kézzel vagy lábbal egyiránt hajthatók.

E gépek nagyszerü szerkezetöknél fogva igen könnyen kezelhetők, s meghibázásnak kitéve nincsenek. Czélszerüségöket bizonyitja az is: hogy N.-Brittaniában 50,000 darabnál több vétetett meg családi használatra.

A közoktatásügyi bizottság Irlandban „Little Wanzer“ gépét legjobbnak nyilvánitván, 7000 iskoláiban választotta tanitási varrógépül.

Wanzer R. M. és társa,
kizárólagos szab. gyárosok Hamilton, Ontario-Canada
AMERIKÁBAN.

446 7—

Debreczen és környéke részére a „Little-Wanzer“ nevü varrógépek eladását **Jermy Kálmán** ur vette át, ki is használati-utasitással irásban vagy szóval, készséggel és ingyen szolgál.

Árudája: Debreczenben, főpiacz Csanak-féle házban.

Tóth Sándor temetkezési intézete.

Van szerencsém tudatni a nagyérdemü közönséggel, hogy a jelenleg sürüen bekövetkezett halálesetek következtében

halott hordó kocsijaim

dijait alább szállitottam, — következőleg:

1-ső rendü mennyezetes, ezüst diszitéssel	4-es fogattal	30	frt.
2-dik „ „ egész fekete diszitéssel	4-es fogattal	20	„
3-dik „ menyezet nélkül, fekete szőnyeges	4-es „	10	„
4-dik „ szinte fekete szőnyeggel bevonva	4-es „	8	„
a 4-dik rendü szőnyeggel bevonva	2-ős fogat	6	frt.,

Nem különben ajánlom dusan felszerelt **ércz koporsó raktáramat**, minden halott kiteritéshez megkivántató kész kellékekkel ellátva, jutányos árak mellett.

483 3—3

Egy lakás kiadó

Az egész első emelet a Svetics-házban, főutczán 1-ső septembertől kezdve.

Értekezhetni Guszman Róbert vendéglőjében.

492. 2—

Rozskorpa.

Sz.-Annautcza végén a katona pékháznál jó tiszta rozskorpa kapható, mázsája 2 frt 80 kr.

491 2—3

Árverési hirdetés.

A néhai Fisch Ábrahámné hagyatékához tartozó ingatlanok elárvereztetésére folyó évi julius 26-ra kitüzött határnap a Nagy-Károlyi tek. kir. törvényszéknek 3866/1873. P. számu végzése folytán a végrendeleti végrehajtó közbevetett kérelmére felfüggesztetvén, alólirt kir. törvényszéki jegyző ugyancsak a nagy-károlyi kir. törvényszék 4183/1873. P. sz. végzése következtében ezennel közhirré teszi; miszerint:

a gencsi 3. telekjegyzőkönyvben 356. h. r. sz. alatt álló, s 4935 ftra becsült — 33 katastralis hold szántó s kaszáló föld — továbbá a gencsi 324. telekjegyyőkönyvben a 356. A. h. r. sz. alatt álló s 13,003 frtra becsült 83 katastralis hold s 24 négyszegölnyi birtok a rajta levő épületekkel s téglás kuttal együtt, most már visszavonhatlanul f. é. szeptember hó 2-kán, a gencsi községháznál d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverésen a becsáron alul is elfognak adatni, megjegyeztetvén, hogy az árverelni szándékozók a becsértéknek 10%-át tartoznak az árverezés megkezdése előtt a kiküldött kezeihez letenni.

Egyéb feltételek alulirt hivatal helyiségében a hivatalos órák alatt, bármikor megtekinthetők. —

Kelt Nagy-Károlyban, 1873. évi julius hó 24-ik napján.

Kaffka Gyula,
királyi törvényszéki jegyző.

461 3—3

Építési árlejtési hirdetmény.

A m. kir. dohánybeváltó hivatalnál Nyiregyházán folyó 1873. évi november hó 15 ig egy uj dohányraktár építendő.

A költségvetésileg kiszámitott épitkezési költségek következők:

Kőmives munkáért épitkezési anyaggal együtt	7066 frt	21 kr.
Kőfaragó munkáért	218 „	40 „
Ácsmunkáért anyaggal együtt	12,072 „	54 „
Asztalos munkáért	833 „	— „
Lakatos munkáért	881 „	— „
Üveges munkáért	60 „	4 „
Mázoló munkáért	212 „	80 „
Egy felhuzó gépért	120 „	— „
Az ahoz szükségelt állványért az anyaggal együtt	119 „	32 „
Összesen	21,583 frt	31 kr.

Ezen összegből levonandók a kincstár részéről már beszerzett és az épitkezési helyszinre szállitott 352 db 6—10 öl hosszu lágy szálfának költségvetésileg kiszámitott ára, mely szálfák az illető épitkezési vállalkozónak gerenda- és fedélszetfának kiszolgáltatni fognak, azaz 4787 frt 74 kr. Marad tehát kikiáltási árnak 16,795 frt 57 kr.

Az épitkezés biztositása tekintetéből Debreczenben a m. kir. dohánybeváltó felügyelőségnél folyó 1873. évi augusztus hó 25-én versenytárgyalás fog tartatni, melynél az előirt kellékekkel ellátott irásbeli ajánlatok fentérintett napon déli 12 óráig elfogadtatnak.

A többi ajánlati határozmányok és szerződési feltételek, valamint az épitési terv az előirányzat és költségvetéssel együtt a szokásos hivatali órákban nevezett m. kir. dohánybeváltó felügyelőségnél megszemlélhetők.

A magy. kir. pénzügyminiszteriumtól.

501 1—3

Kocsigyártó

Oravssky Jánosnak van szerencséje értesiteni a t. cz. uraságokat és az egész közönséget, hogy nála legjobb anyagokból pontos és szilárd készitményü diszkocsik nagy választékban jutányosan kaphatók; továbbá tudatja, hogy szakába tartozó müvek kijavitását, vagy rendelet és kivánság szerint ujak készitését jutányos dij mellett elvállalja, s a t. cz. közönség igényének, várakozásának megfelelni legfőbb feladatának és kötelességének ismeri.

Lakása Darabosutcza 1051. sz. alatt a ref. főiskola sorján.

500 1—3

Debreczen, 1873. nyom. a részv. társ. könyvnyomdájában.